

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

INFORMATIONSÄRENDE
2022-03-08

Ärende
TN 2021-0988

Handläggare
Erik Norling

Trafiknämnden
2022-03-15, punkt 18

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Information om trafikförvaltningens förslag på trafikförändringar inför T23

Ärendebeskrivning

I detta informationsärende beskrivs trafikförvaltningens förslag på trafikförändringar inför trafikåret T23.

Sammanfattning

I bifogat underlag presenteras trafikförvaltningens förslag på trafikförändringar inför trafikåret T23. Dokumentet *Remiss Trafikförändringar (T23)*, (TN 2021-0988) remitteras under våren 2022 till regionens kommuner samt de funktionshindersorganisationer som trafikförvaltningen samarbetar med.

Trafikförändringsremissen är en del i trafikförändringsprocessen som genomförs årligen, samt en del i trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna.

Förslagen avser förändringar i bland annat linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid. De har tagits fram i samarbete med trafikutövarna och bygger bland annat på kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik, trafikstörande arbeten samt input från kommunerna inom ramen för trafikförvaltningens kommundialog. Ytterligare utredning av förslagen kommer att göras innan beslut om genomförande tas. Med hänsyn till regionens ekonomiska ramar kommer inte alla förslag att kunna genomföras.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

INFORMATIONSÄRENDE
2022-03-08

Ärende
TN 2019-1180

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Underlag

- Bilaga 1: Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken T23

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen i remissen inbegriper både utökning och neddragning av trafik.

Konsekvenser för miljön

Förslagen kommer att behöva analyseras och utredas ytterligare innan beslut om att genomföra dem kan tas. De förslag som genomförs kommer att följa trafikförvaltningens riktlinjer.

Sociala konsekvenser

Förslagen kommer att behöva analyseras och utredas ytterligare innan beslut om att genomföra dem kan tas. De förslag som genomförs kommer att följa trafikförvaltningens riktlinjer.

Fortsatt arbete

Majoriteten av de förändringar som genomförs kommer att genomföras i december 2022.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Erik Norling
Chef Trafikavdelningen

Trafikavdelningen

PM
2022-03-02Diarienummer
TN 2021-0988Handläggare
Erik NorlingInfosäk. klass
K1 (Öppen)

Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2022/2023 (T23)

Härmed översänds en bruttolista med förslag på trafikförändringar inför tidtabellsskiftet i december 2022 (T23).

Trafikförvaltningen har påbörjat arbetet med trafikförändringar inför december 2022. Detta arbete innefattar främst omfördelningar av trafiken, men också utökningar och reduktioner.

Härmed översänds en **bruttolista** med **förslag** på trafikförändringar inför tidtabellsskifte i december 2022 (T23). Bruttolistan innehåller förslag avseende bland annat linjestäckningar, turtäthet och trafikeringstid. Den har tagits fram i samarbete med trafikutövarna och bygger bland annat på kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik samt input från kommunerna inom ramen för trafikförvaltningens kommundialog. Ytterligare utredning av förslagen kommer att göras innan beslut om eventuellt genomförande tas. Alla förslag kommer inte kunna genomföras.

SL har under hela pandemin kört med full trafik, trafikförändringsremissen innehåller främst omfördelningar och justeringar i trafiken, baserat på normala förutsättningar.

Trafikförvaltningen tar tacksamt emot synpunkter på och prioriteringar av förslagen utifrån den kunskap, erfarenhet och lokalkännedom som finns i kommunerna samt i funktionshindersorganisationerna.

I dokumentet finns även trafikförvaltningens inriktning för pendel- och regionalstågstrafiken för T24 och framåt. Planeringshorisonten för spårtrafiken är längre än för övrig trafik och remissinstanserna uppmanas därför redan nu inkomma med synpunkter även för kommande tågplaner.

I slutet av april kommer trafikförvaltningen att informera regionens pendeltågskommuner om den tåglägesansökan inför T23 som Trafikförvaltningen lämnar till Trafikverket och möjlighet till dialog kommer att finnas kring pendel- och regionalstågstrafikens fortsatta utveckling.

Region Stockholm
Trafikförvaltningen
105 73 Stockholm

Leveransadress:
Lindhagensgatan 100
Godsmottagningen
112 51 Stockholm

Telefon: 08-123 316 00
Fax: 08-123 316 06
registrator.tf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Trafikavdelningen
Trafikavdelningen

PM
2022-03-02

Diarienummer
TN 2021-0988

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen ser fram emot era synpunkter på bruttolistan som ni skickar senast den **10 juni 2022** till registrator.tf@sll.se. Uppge diarienummer TN 2021-0988 samt namn på remissinstans i ärendemeningen.

Med vänliga hälsningar

Erik Norling
Trafikdirektör
Trafikavdelningen

INNEHÅLL

1	Trafikförsörjningsprogrammet.....	4
1.1	Övergripande mål	4
1.2	Hållbar utveckling.....	4
1.3	Trafikförändringsprocessen.....	5
1.4	Planera för kollektivtrafiken – Trafikförvaltningens riktlinjer	6
1.5	Trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna.....	6
1.6	Avtalstyper	7
1.7	Tidtabellskiften	9
2	Förslag på trafikförändringar uppdelat per trafikslag.....	10
2.1	Tunnelbana	10
2.2	Lokalbanor	10
2.3	Pendeltåg	11
2.4	Sjötrafik.....	14
2.5	Buss.....	19

1 Trafikförsörjningsprogrammet

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet är regionens viktigaste styrdokument för kollektivtrafikens utveckling. Under 2017 beslutade landstingsfullmäktige om ett reviderat trafikförsörjningsprogram där långsiktig hållbarhet är ledordet. Programmet pekar ut de långsiktiga målen för kollektivtrafiken som alla aktörer i regionen behöver arbeta mot tillsammans. Det omfattar både upphandlad och kommersiell trafik och rör alla trafikslag, såväl buss- och spårtrafik som färdtjänst och kollektivtrafik på vatten.

1.1 Övergripande mål

Trafikförsörjningsprogrammet har tre övergripande mål:

Ökat kollektivt resande

Länets befolkning väntas öka från dagens 2,2 miljoner till knappt 2,9 miljoner 2030. Det ställer krav på att kollektivtrafiken kan utvecklas i samma takt och att hela transportsystemet planeras så att kollektivt resande kan främjas framför privatbilism.

Smart kollektivtrafiksystem

Kollektivtrafiken ska utvecklas på ett sätt som hushållar med samhällets resurser. Den ska vara miljöanpassad, säker och resurseffektiv.

Attraktiv region

Kollektivtrafiken ska bidra till ökad jämlikhet och jämställdhet genom att skapa tillgänglighet till arbete, service och fritidsaktiviteter utifrån olika behov och förutsättningar.

1.2 Hållbar utveckling

Framtidens kollektivtrafik måste planeras utifrån fokus på hållbar utveckling. Därför genomsyrar hållbarhet alla mål i det reviderade trafikförsörjningsprogrammet.

Hållbar utveckling består av tre delar:

- Ekologisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Trafikavdelningen
Trafikavdelningen

PM
2022-03-02

Diarienummer
TN 2021-0988

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

1.3 Trafikförändringsprocessen

Trafikförvaltningen planerar och genomför trafikförändringar inom ramen för den så kallade trafikförändringsprocessen, en flerårig process. Under det första året samlas bakgrundsinformation in och analyseras. Under det andra året används den bakgrundsinformationen till att utreda och forma förslag på trafikförändringar. Processen beskrivs nedan. Den skiljer sig något åt beroende på avtalstyp och trafikslag.

Trafikförändringsprocessen börjar under våren år 1 genom att trafikförvaltningen i samarbete med Statistiska Centralbyrån och Tillväxt- och regionplaneförvaltningen genomför insamling av kommunala bebyggelseplaner. Under hösten år 1 arbetar trafikförvaltningen och trafikutövarna med att ta fram förslag på trafikförändringar. Förslagen baseras bland annat på kommunernas bebyggelseplaner, resenärsönskemål, resandestatistik och genomförandet av strategiska planer. Förslag till förändringar ställs samman av trafikförvaltningens trafikavdelning och remitteras i mars år 2 till kommunerna i regionen och funktionshindersorganisationer. Regionens trafiknämnd får information om förslagen genom ett informationsärende.

Under våren år 2 arbetar trafikförvaltningen vidare med förslagen i produktionsavtal. Det arbetet innebär bland annat kategoriseringar av förslag, analyser, prioriteringar samt konsekvensbeskrivningar. På komplexa förslag utförs samhällsekonomiska analyser. För incitamentsavtalen inkommer trafikutövarna med skriftliga redogörelser som innehåller konsekvensbeskrivningar och beskrivning av samrådsprocess. För pendeltåg ansöker trafikförvaltningen om tåglägen hos Trafikverket i april år 2.

I maj/juni år 2 inkommer remissyttranden från remissinstanserna.

En slutlig sammanvägning av förslag och synpunkter görs och under sommar och tidig höst år 2 skickas offertförfrågningar ut och trafikförvaltningen beställer trafiken (avser produktionsavtal). För incitamentsavtal inkommer trafikutövaren med förfrågan om att genomföra trafikförändring. Trafikförvaltningen godkänner eller avslår dessa förfrågningar. Under tidig höst år 2, efter en period av samordning mellan de järnvägsföretag som vill trafikera Trafikverkets järnvägsnät, fastställer Trafikverket tågplanen för Sverige. Trafikförvaltningen informeras om vilka tåglägen man har blivit tilldelade.

Trafiknämnden informeras om beslutade förändringar genom ett informationsärende under hösten år 2. Nämnden får information om samtliga beställda respektive godkända trafikförändringar samt trafikförvaltningens kommentarer på remissyttranden. Dokumenten skickas även ut till remissinstanserna.

Det ordinarie tidtabellskiftet sker i mitten av december år 2.

Trafikavdelningen
TrafikavdelningenPM
2022-03-02Diarienummer
TN 2021-0988Infosäk. klass
K1 (Öppen)

1.4 Planera för kollektivtrafiken – trafikförvaltningens riktlinjer

Det ska vara en självklarhet för alla att kunna välja att resa kollektivt. Trafikförvaltningens riktlinjer syftar till att skapa samsyn hos alla som arbetar med infrastruktur och utför eller planerar SL:s trafik. I huvudsak är trafikförvaltningens riktlinjer uppbyggda utifrån skräv som bygger på trafikförvaltningens uppdrag att skapa en fungerande kollektivtrafik. Trafikförvaltningen har inte rådighet eller möjlighet att ställa skräv på all infrastruktur. Dock ser trafikförvaltningen starka skäl att driva ett visst förhållningssätt för att säkerställa trafikens framkomlighet och villkor på alla vägar och körytor, där trafiken delar utrymme med övrig trafik, framförallt buss- och viss spårvagnstrafik. Om kraven inte tillgodoses finns risk att en sträcka eller område inte kan trafikförsörjas. Avsteg från trafikförvaltningens riktlinjer vid om- och nybyggnation av fysisk infrastruktur försämrar väsentlig förutsättningarna att bedriva god kollektivtrafik. Det är därför viktigt att trafikförvaltningen är med mycket tidigt i den fysiska planeringen och utformning av infrastruktur. Trafikförvaltningens riktlinjer RiGata-buss, RiPlan, RiTerm, RiTill m.fl. finns att hämta på Region Stockholms hemsida:

<https://www.sll.se/verksamhet/kollektivtrafik/kollektivtrafik-for-alla/>

1.5 Trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna

Denna remiss är en del av den dialog som trafikförvaltningen har med kommunerna. Nedan beskrivs kommundialogstrukturen som helhet.

Trafikförvaltningens dialog med kommunerna sker i löpande mötesserier, kommunernas plansamråd samt årlig remiss om trafikförändringar. Det förekommer även möten på andra nivåer och forum, kring enskilda sakfrågor. Varje kommun har en utsedd samhällsplanerare på avdelningen *Strategisk Utveckling* på trafikförvaltningen som ansvarar för trafikförvaltningens kontakt med kommunerna.

Under 2020 började trafikförvaltningen att implementera ett nytt arbetssätt inom busstrafikplanering; trafikutvecklingsplaner. De är uppdelade per busstrafikavtal och syftar till att ta fram planer för busstrafik med en tidshorisont på 10 år. Berörda kommuner, trafikutövare och trafikförvaltningen deltar. Implementering av arbetssätt sker i takt med att nya trafikavtal ingås.

Grenvisa möten inom pendeltågssystemet

Utöver nedan beskrivna löpande möten anordnar trafikförvaltningen grenvisa möten med pendeltågskommunerna, fyra stycken, för att tala om pendeltågstrafiken och pendeltågssystemet. Dessa fyra möten hålls en gång per år under våren och innehåller information om hur pendeltågstrafiken planeras, vår ansökan till Trafikverket om pendeltågstrafiken för 2022 och tankar kring vidare trafikutveckling. Här lyfts frågor som berör pendeltågstrafiken, både kommande tågplaner och långsiktiga frågor.

Trafikavdelningen
Trafikavdelningen

PM
2022-03-02

Diarienummer
TN 2021-0988

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Löpande mötesserie

Planeringsmöten

Kommunvisa möten som hålls två ggr/år. Här lyfts långsiktiga strategiska frågor som berör kollektivtrafiken, exempelvis bebyggelseplaner och större förändringar i gatunät/vägnät. Förutom trafikförvaltningen och kommunen bjuds trafikutövare för buss och Trafikverket in.

Uppföljningsmöten

Kommunvisa möten som hålls två ggr/år. Här görs uppföljning av frågor som rör kollektivtrafiken i kommunen på kort sikt, exempelvis mindre trafikförändringar, hållplats- och framkomlighetsfrågor som avses ske i närtid, inom två år. Förutom trafikförvaltningen och kommunen deltar berörd trafikutövare.

Sektorsamråd

Sektorsamråd hålls vid behov. Alla kommuner i en sektor deltar. Mötena kan rikta sig både till politiker och/eller tjänstemän och är ett forum för att diskutera övergripande strategiska frågor.

Plansamråd

Trafikförvaltningen har dialog med kommunen inom ramen för kommunens planarbete och andra specifika projekt och utredningar.

Årlig remiss med trafikförändringar

Trafikförvaltningen sammanfattar bruttolista med förslag på trafikförändringar som remitteras till kommuner samt funktionshindersorganisationer.

1.6 Avtalstyper

Trafikförvaltningen har olika typer av trafikavtal för olika trafikområden.

Det finns två huvudtyper av avtal, samt blandningar av dessa. Det är så kallade produktionsavtal samt incitamentsavtal. Trafikförvaltningen och trafikutövaren har olika roller i de olika avtalstyperna. I produktionsavtal styr trafikförvaltningen trafiken och trafikförändringar i större utsträckning, och trafikförändringar sker vid tidtabellskifte i december. För incitamentsavtal styr trafikutövaren över utbudsförändringar inom ram för en enligt avtal fastställd grundtrafik, med hänsyn till avtalsbestämda gränser för trängsel.

Under 2022 är det driftstart för de tre avtal som reglerar trafiken för Roslagsbanan (april), busstrafiken i norrort (november) och busstrafiken i Norrtälje (augusti). Beslut avseende driftstart av de nya avtalen som berör Nacka/Värmdö samt Stockholms söderort avvikas till följd av överprövning.